

**RADIOLOGISTS & RADIOGRAPHERS
SUPPORTING PATIENTS**

100R

**INTERNATIONAL DAY OF RADIOLOGY
NOVEMBER 8 2023**

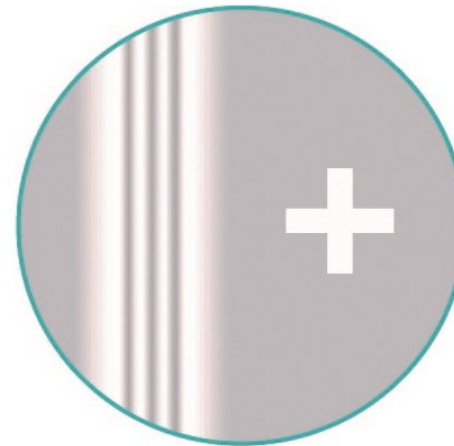
LET'S
CELEBRATE
TOGETHER

#IDOR2023

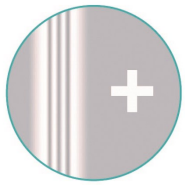
IDOR2023.com

8 November 2023

Röntgensjuksköterskans dag

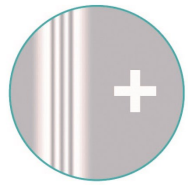
Svensk förening för
RÖNTGENSJUKSKÖTERSKOR

Svensk förening för
RÖNTGENSJUKSKÖTERSKOR

Röntgensjuksköterskor

Hur kan vi tillsammans synliggöra vår profession?

Svensk förening för
RÖNTGENSJUKSKÖTERSKOR

Röntgensjuksköterskan har:

- Skyddad yrkestitel
- Formell och reglerad kompetens
- Etablerad yrkesroll sedan tidigt 1900-tal
- Legitimationsyrke sedan 1983
- Dubbelkompetent- Kombination teknologi OCH omvårdnad
- Både akademiskexamen och yrkesexamen

Röntgensjuksköterskan

- Inte så väl känd i samhället och bland andra professioner som vi skulle önska
- Lite osynlig
- Saknar reglerad specialistutbildning
- Otydlig beskrivning i lagar och författningar

GODA MÖJLIGHETER TILL KARRIÄRUTVECKLING

Den specialiserade
röntgensjuksköterskan

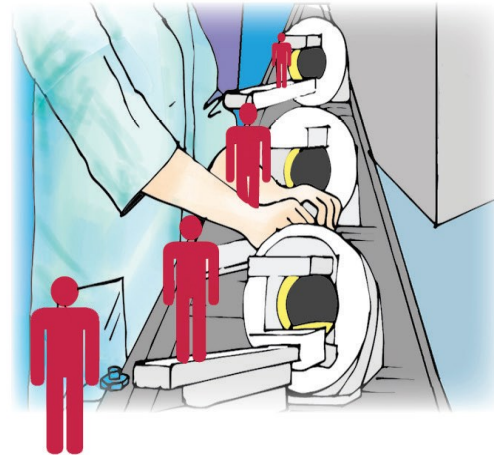
Den nöjda röntgensjuksköterskan

Den »döende« professionen

Den produktionsinriktade
röntgensjuksköterskan

INGA MÖJLIGHETER TILL KARRIÄRUTVECKLING

BRIST PÅ RÖNTGENSJKSKÖTERS KOR

GOD TILLGÅNG TILL RÖNTGENSJKSKÖTERS KOR

Vart är vi på väg?

- Den specialiserade röntgensjuksköterskan
- Den nöjda röntgensjuksköterskan
- Den produktionsinriktade röntgensjuksköterskan
- Den döende professionen

- Ni möter patienter med alltmer komplexa frågeställningar
- Ni kan erbjuda patienten avancerad omvårdnad i en högteknologisk miljö
- Komplicerade/avancerade undersökningar kräver större delaktighet från patienten och därmed högre krav på röntgensjuksköterskan att möta patienten utifrån dennes behov.
- **Vi måste "ta plats"**
- Utnyttja att vi arbetar inom ett snabbt växande utvecklingsområde
- Kräva specialistutbildningar

- Dagens röntgensjuksköterska är väldigt kompetent
- Professionen och den unika kompetensen måste synliggöras i media
- Goda karriärmöjligheter, respekt och synlighet skulle göra yrket attraktivt
- Att som idag lösa bristen genom upplärning av undersköterskor kan innebära risk för patientsäkerheten
- Att lösa bristen genom upplärning av undersköterskor innebär att det kan bli mindre attraktivt att utbilda sig till röntgensjuksköterska
- Konsekvensen är sänkt kvalitet och att evidensbaserad vård inte erbjuds

- Berätta med stolthet om ditt yrke och vad du gör!!!
- Delta som representant för yrket vid gymnasiemässor och liknande
- Hitta lösningar på hur vi ska kunna erbjuda fler VFU-platser
- Vi kräver en reglerad specialistutbildning för röntgensjuksköterskor
- Tydlig beskrivning i lagar och författningar
- Att röntgensjuksköterskor omnämns i media och andra sammanhang som en egen yrkesgrupp med en grundutbildning och ett forskningsområde
- ”Rätt använd kompetens”

RÖNTGENSJUKSKÖTERSANS PROFESSION I ETT EUROPEISKT PERSPEKTIV

Titeln *Radiographer* enligt European Federation of Radiographers Societies (EFRS)

‘Medical imaging’ och ‘radiotherapy’ är experter som:

- är professionellt ansvarig för patienternas fysiska och psykosociala välbefinnande, före, under och efter röntgenundersökningar och radioterapi,
- tar en aktiv roll i berättigande och optimering av den medicinska bilden och den radioterapeutiska proceduren,
- är nyckelpersoner inom strålsäkerhet gentemot patienter och tredje person, enligt principen “As low As Reasonably Achievable (ALARA)” och lagstiftningen

Röntgensjuksköterskor/Diagnostic Radiographers (Medical Imaging) enligt EFRS

Är de som:

- ansvarar för förberedelser och utförande av optimala undersökningar liksom post processing av bilder,
- ansvarar för patientsäkerheten,
- använder ett brett utbud av högteknologisk utrustning och teknologi.
  - I många europeiska länder inkluderar denna teknologi också användningen av:
    - Ultraljud
    - Magnetic Resonance (MR)
    - Nuclear Medicine

EFRS rekommendationer för användning av professionsnamnet 'radiographer'

- Det finns en stor variationen av nationella titlar i Europa
  - Indikerar samma yrkesgrupp
- EFRS AGM har beslutat att i alla dokument skrivna på engelska inom Europa hänvisa till EFRS dokument – att använda titeln RADIOGRAPHER
  - EFRS rekommenderar alltså samtliga Europeiska officiella organisationer och myndighet att använda denna som enda yrkestitel i dokument och korrespondens på europeisk nivå
- EFRS rekommenderar också att hänvisa till den lista över nationella titlar som finns på EFRS hemsida: <https://api.efrs.eu/api/assets/publications/348>

Land	Yrkestitel	Förenklad titel
Belgien	Technoloog in de Medische Beeldvorming Technologue en imagerie médicale	Radiolog tekniker
Bosnia & Herzegovina	Diplomirani inzinjer medicinske radiologije	Radiolog ingenjör
Croatia	Medical Radiology Engineer	Radiolog ingenjör
Cyprus	Technologos Aktinologos	Teknologi
Czech Rep	Radiologicky asistent	Röntgenassistent
Danmark	Radiograf	Radiograf
Estonia	Radiolooiatehnik or radioloogiaode	Radiolog tekniker
Finland	Röntgenhoitaja	Röntgenskötare
Frankrike	Manipulateur	
Tyskland	Medizinisch-technische Radiologieassistent(in)	Röntgenassistent
Grekland	Technologos Aktinologos	Radiolog tekniker
Ungern	Radiográfus, Diagnosztikai képkötő, Röntgenasszisztens,	Röntgenassistent
Island	Geislafræðingur	Roentgentechician
Italien	Tecnico sanitario di radiologia medica	Radiolog tekniker
Irland	Radiographer	Radiograf
Latvia	Radiologa asistents	Radiologassistent
Lithuania	Radiologijos technologas	Radiolog tekniker
Luxembourg	Assistant Technique Médicale	Medicinsk teknisk assistent
Macedonia	Radioloski tehnolog	Radiolog tekniker
Malta	Radiographer	Radiograf
Nederländerna	Medisch Beeldvormings- en Bestralingsdeskundige (MBB)	
Nederländerna	Radiodiagnostisch laborant	Röntgenlaborant
Norge	Radiograf	Radiograf
Polen	Elektroradiolog, technik elektroradiologii	Radiolog tekniker
Portugal	Técnico de radiologia	Radiolog tekniker
Serbien	Strukovni medicinski radiolog/ radioloski tehničar	Radiolog tekniker
Slovakien	Rádiologický technik	Radiolog tekniker
Slovenia	Diplomirani radioloski inženir	Radiolog ingenjör
Spanien	Tecnico especialista de radiodiagnostico	Radiolog tekniker
Sverige	Legitimerad Röntgensjuksköterska	
Schweiz	Medizinisch-technische Radiologie Techniciens en radiologie médicale Tecnici di radiologia medica	Medicinsk teknisk Radiolog tekniker
Turkiet	Radyoloji Teknikeri	Radiolog tekniker
United Kingdom	Diagnostic radiographer	Radiographer

- Fem av 32 länder i Europa använder den engelska titeln "Radiographer"
- Röntgenassistent och röntgenlaborant lever vidare i några länder medan tekniker och ingenjörer är den dominerande yrkestiteln i Europa. Den finska titeln röntgenskötare och den svenska titeln röntgensjuksköterska skiljer sig från övriga titlar i Europa.

Radiografi i Sverige

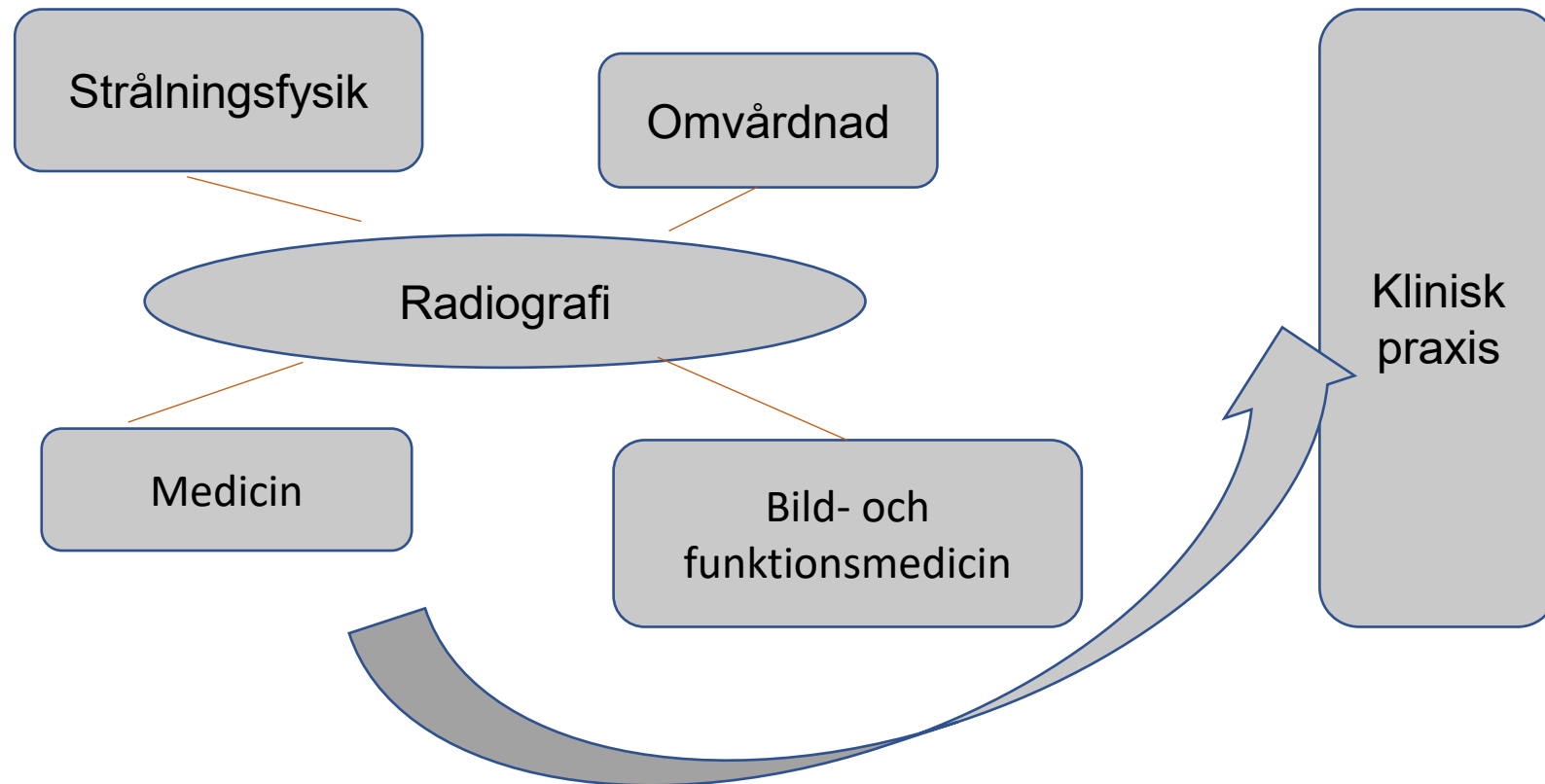
- Professionsområde
- Forskningsområde
- Huvudområde i utbildning
- Ansvarsområde
- Tvärvetenskaplig område
- Baserat på vetenskap och evidens

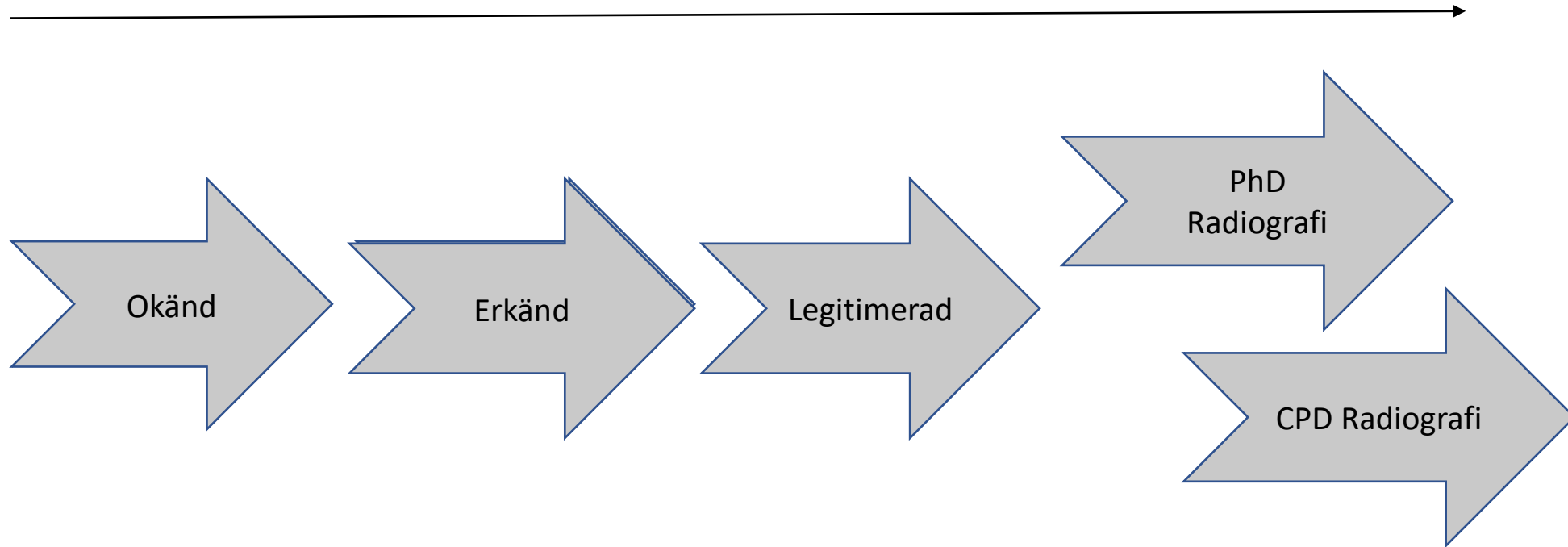
Radiografi

Röntgensjuksköterskans huvudområde och forskningsområde är tvärvetenskapligt och hämtar kunskap från omvårdnad, bild- och funktionsmedicin, medicin och strålningsfysik, detta är unikt för Sverige. På europeisk nivå saknas en definition av Radiografi

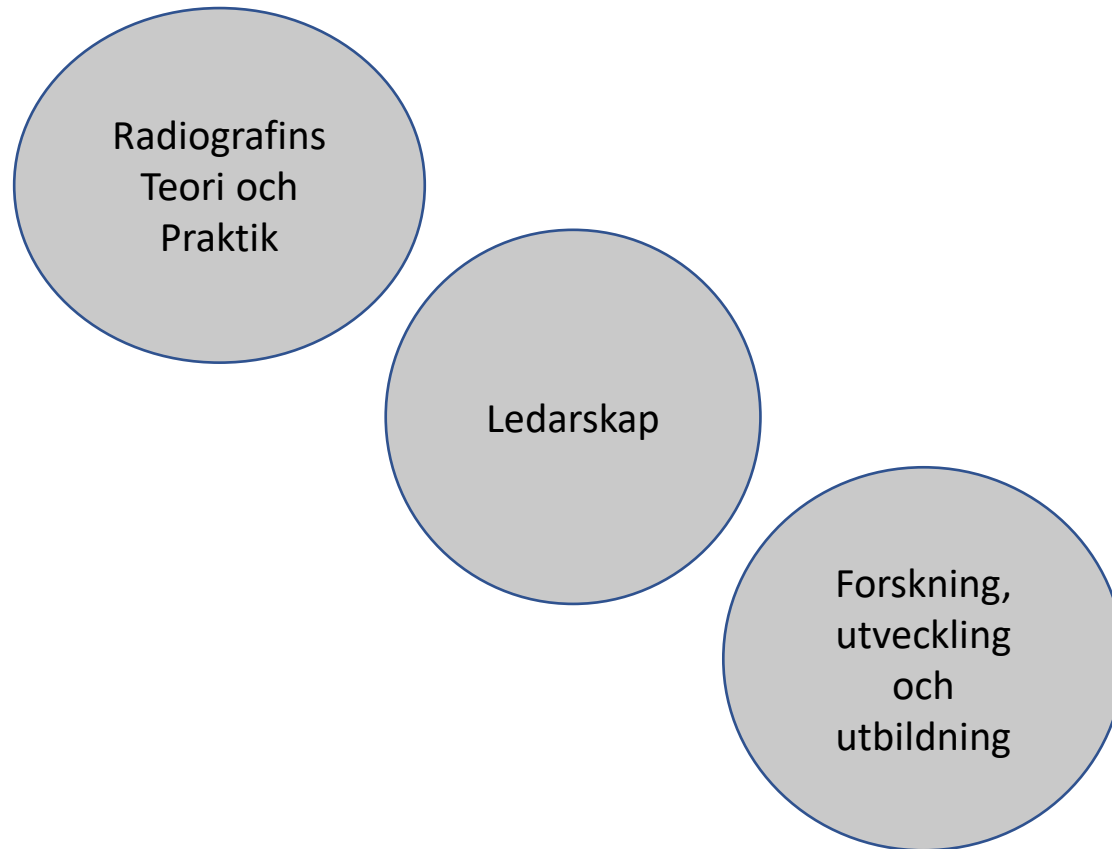

Utveckling av utbildningen

- De senaste 130 åren

Standards av kompetens; Kompetensbeskrivning för legitimerad röntgensjuksköterska

Den svenska röntgensjuksköterskan

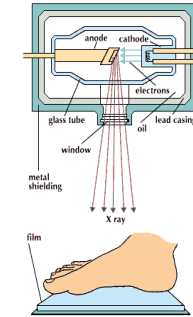
Två dimensioner

- Inriktning mot omvårdnad

- På de flesta röntgenavdelningar i Europa arbetar både sjuksköterskor och “radiographers” utifrån olika kompetenser och områden.

- Inriktning mot teknologi och den radiografiska processen

Sikta högt och långt – Var stolt över din profession.
Låt oss utvecklas tillsammans!

The future of the profession

Graciano Paulo

- Professor Coimbra University,
- Past president of EFRS,
- Head of WHO Collaborative Center for Radiation Protection

https://society-of-radiographers.shorthandstories.com/imagining-oncology-2023/the-future-of-the-radiography-profession/?fbclid=IwAR2sbzHWihVz9ZP4_txBbzGBNWeuwd84IDDUkRMgV3d6_XC0CGLde8VJCxc

